

the *Descent from the Cross* or of the *Crucifixion*.⁸ The altar-painting, which must have decorated the De Moor chapel itself, is preserved in the Thyssen-Bornemisza collection at Lugano. It shows the *Lamentation* (or *Descent from the Cross*), with the portraits of De Moor and his wife with St. Donatian and St. Adrian on the wings. The painting, a close imitation of a work by Dirk Bouts in the Louvre, has been attributed to the Bruges 'Master of the Legend of St. Lucy', whose principal work, of 1480, still exists in St. James's.⁹ The *Lamentation* for the De Moor chapel may well have been completed by 1487; Obrecht's mass would, therefore, have been performed in front of it. The Lucy-Master is otherwise known for the views of the city of Bruges which he included in some of his works, but also for his connection with music. His *Mary Queen of Heaven* (Samuel H. Kress collection, National Gallery, Washington, D.C.) shows angels performing from mensural notation. The piece is an *Ave regina celorum*, similar to the well-known motet by Walter Frye,¹⁰ on which Obrecht based his mass and motet of the same name.

It must be assumed that Obrecht composed *Missa De Sancto Donatiano* between March 1487 and his departure for Ferrara in August of that year. A *Missa De Sancto Adriano*, which he may have composed in this context as well, has not been found.

Léon de Burbure, archivist of Antwerp cathedral during the nineteenth century, claimed to have found documents there which attest to the visit in 1494 of a group of singers from St. Donatian's to Obrecht at Antwerp, where they were feted lavishly (see Fétis and Vander Straeten under Literature). Their visit was intended to express their appreciation for a mass which Obrecht composed and sent to them in 1491, the year he ended his first period of employment at Bruges. It has been assumed that the present mass was the work in question (e.g., Fétis, Gombosi, etc.; see Literature). Attractive as this theory seems, it can no longer be sustained. Adalbert Roth has determined that the main body of VatS 35, which contains *Missa De Sancto Donatiano*, was completed by 1490 at the latest; and on paleographic grounds he has shown that the folios containing this mass were probably copied in 1488. (The editor is indebted to Dr. Roth for communicating this information). Thus, if Obrecht did compose a mass for Bruges in 1491, it could not have been this one.

Performance Practice

The two sources are not in agreement upon the underlay of the cantus firmus texts; JenaU 32 commonly specifies those of the borrowed melodies, while VatS 35 more often prescribes mass texts:

	Voice	JenaU 32	VatS 35
Kyrie			
<i>Kyrie I</i>	3	O beate pater	Kyrie
<i>Christe</i>	2	O beate pater	Christe
<i>Kyrie II</i>	3	O beate pater	Kyrie
	2	Gefft den armen	Kyrie
	4 (m. 87)	Gefft den armen	eleyson

⁸ F. Winkler, *Das Werk des Hugo van der Goes* (Berlin, 1964), pp. 127f. (the painting being identified here with the often-copied *Grosse Kreuzabnahme*).

⁹ See, most recently, M. Friedländer, *Early Netherlandish Painting*, rev. ed., vol. VI (comments by Nicole Veronée-Verhaegen), part 2 (Leiden, 1971), Suppl. 239.

¹⁰ See, most recently, P. E. Carapezza, 'Regina angelorum in musica picta,' *Rivista Italiana di Musicologia* x (1975), 152-154 and plate 4.

Jena, Universitätsbibliothek, Ms. 32, fol. 181v-182r, Missa De Sancto Donatiano, *Kyrie II*

Kyrie

1 Ky - - - - - ri - e

2 Ky - - - - - ri -

3

4

5 e - ley - son, Ky - - - - - ri - e e - - ley -

- e e - ley - son, Ky - - ri - e e - ley - - son, Ky - ri -

O be - - a - te pa -

10 - son, Ky - - - - - ri - e e -

- e e - ley - - - - son, e - ley -

- ter Do - - - - na -

Ky - - - - ri - e e - ley -

15

- ley son, Ky ri - e, Ky -

son, Ky ri - e, Ky -

- ti - a - ne, pi - um Do mi - num Ie -

- son, Ky ri - e e - ley -

20

ri - e e - ley son,

ri - e e - ley -

- sum pro im - pie - ta - ti - bus no - stris

son, Ky -

25

e - ley son.

son.

de po sce.

ri - e e - ley son.

30

1 Chri ste e - ley -

2 O

3 Chri ste e - ley

4 Chri

35

- son, e - ley - son, Chri -
 be -
 son, Chri - ste, Chri -
 - ste e - ley - son, Chri -

40

ste e - ley - son, Chri -
 - te pa - ter,
 - ste e - ley son,
 - ste e - ley son, Chri -

50

- ste e - ley - son, e - ley son,
 O be -
 Chri - ste e - ley son, Chri -
 - ste e - ley son, Chri - ste e -

55

Chri - ste e - ley - son.
 a - te pa - ter.
 - ste e - ley son.
 - ley son, e - ley son.

60 65

1 Ky - ri - e e - ley

2 Gefft den ar - men

3 O be - a - te pa

4 Ky - ri - e e - ley

70

-son, Ky - ri - e e - ley

ge - fan - gen umb got, dat u got

-ter Do - na - ti - a - ne, pi -

-son, e - ley - son,

75

son,

hel - pe ma - ri ut al - ler not.

-um Do - mi - num

Ky - ri - e e - ley - son,

80

e - ley - son, e - ley

Gefft den ar - men ge - fan - gen umb

e - ley - son, e - ley

85 Ky - ri - e e - ley -
 got. Ky - ri - e e - ley -
 le - sum
 - son. Gefft den ar - men

95 son, e - ley son, Ky ri -
 son, e - ley son, Ky ri - e e
 pro im - pi - e - ta - ti - bus
 ge - fan - gen umb got dat u got

100 - e e - ley son, Ky ri - e e - ley -
 - ley son, Ky ri - e e -
 no - stris de -
 hel - pe ma - ri ut al - ler not. Gefft den

105 son.
 - ley son.
 - po - sce.
 ar - men ge - fan - gen umb got.

Gloria

1 Et in ter -

2 Et in ter -

3

4

5 - ra pax ho - mi - ni - bus bo - ne vo -

- ra pax ho - mi - ni - bus bo -

10 - lun - ta - tis. Lau-da - mus te.

- ne vo - lun - ta - tis. Lau-da - mus te. Be - ne - di - ci - mus

Lau-da-mus te, lau-da - mus te. Be - ne - di -

15 Ad -

te. Ad - o - ra - mus te, ad - o - ra - mus te, ad - o - ra - mus te,

- ci - mus te. Ad - o - ra - mus te, ad - o - ra - mus te, ad -

o - ra - mus te, ad - o - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca - mus
ad - o - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca -
Con - fes -
o - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca -

25
te, glo - ri - fi - ca - mus te.
- mus te, glo - ri - fi - ca - mus te. Gra - ti - as a - gi -
sor
- mus te. Gra - ti -

30
Gra - ti - as a - gi - mus ti - bi pro -
mus ti - bi pro -
Do - mi - ni Do - na
- as a - gi - mus ti - bi pro -

35
pter ma
- pter ma - gnam glo -
- ti - a - nus ab u - te - ro in si -
- pter ma - gnam, ma - gnam glo -

40

gnam glo - ri - am tu -
ri - am, glo - ri - am tu -
nu, in si - nu ma -
ri - am, glo - ri - am tu - am,

45b

am.
am. Do
tris Ec - cle
tu - am. Do

50

Do mi - ne De us, Rex ce
mi - ne De us, Rex ce
si - e ex - ce - ptus. Di - vi
mi - ne De us,

55

le - stis, De us Pa -
le - stis, De us Pa - ter o - mni -
ne le - gis
Rex ce - le - stis, De us Pa

60

- ter o - mni - po - tens. Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - ge - ni - te Ie - su Chri - ste. Do - mi - ne De - us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - tris.

65

ni - ge - ni - te Ie - su Chri - ste. Do - mi - ne De - us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - tris.

70

ste. Do - mi - ne De - us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - tris.

75

De - i, Fi - li - us Pa - tris.

1 Qui tol - lis pec - ca - ta mun - di, mi -

2 Qui tol - lis pec - ca - ta mun - di, mi -

3 Cum - que sa - cre

4 Qui tol - lis pec - ca - ta mun - di,

- se - re - re no - bis. Qui tol - lis pec - ca - ta

- se - re - re no - bis. Qui tol - lis, qui

in - fan - tie in - spi - ra - ret

mi - se - re - re... Qui tol - lis pec -

mun - di, su - sci - pe

tol - lis pec - ca - ta mun - di, su - sci - pe de - pre - ca -

Chri - stus si - ti - re

- ca - ta mun - di, su - sci - pe

de - pre - ca - ti - o - nem no -

- ti - o - nem no -

fon - tem San -

de - pre - ca - ti - o - nem no -

110 115

stam. Qui se des

stam. Qui se des ad

cti Spi ri tus. Di

-stam. Qui se des ad de

120

ad de xte-ram Pa tris,

de xte ram Pa

-vi ne le gis pre

xte ram Pa tris,

125 130

mi se re re no bis.

tris, mi se re re no bis, no

-cor di a li

mi se re re no bis, mi se re re no

135

Quo ni am tu so lus san

-bis, no bis. Quo ni am tu so

-ter ex ti tit e

bis. Quo ni am tu so lus san

140 # #

ctus. Tu so lus Do mi -

lus san - ctus. Tu so lus Do mi - nus.

mu - lus. Cum que sa - cre in - fan - tie

ctus. ...Do mi - nus. Tu

150 #

- nus. Tu so lus Al - tis - si - mus, Ie -

Tu so lus Al - tis - si - mus, Ie su Chri -

in - spi - ra - ret Chri - stus si - ti - re

so - lus Al - tis - si - mus, Ie - su

155

su Chri - ste. Cum San - cto Spi -

ste. Cum San - cto

fon - tem San - cti Spi - ri - tus. Di -

Chri - ste. Cum San - cto Spi -

160 165

ri - tu, in glo - ri - a De - i

Spi - ri - tu, in glo - ri - a De - i Pa -

8 - vi - ne le - gis pre - cor di - a

ri - tu, in glo - ri - a De - i Pa -

170

Pa - tris. A - men.

- tris, Pa - tris. A - men.

li - ter ex - ti - tit e - mu - lus.

- tris. A - men.

Credo

1 Pa - trem o - mni -

2 Pa - trem o - mni - po -

3

4

5 po - ten - tem, fa - cto - rem

- ten - tem, fa - cto - rem ce - li et

Fa - cto - rem ce - li et ter - re, et

10 ce - li et ter - re, vi - si - bi - li - um o - mni - um...

ter - re, vi - si - bi - li - um o - mni - um, et in - vi -

ter - re, vi - si - bi - li - um o - mni - um...

O san - ctis -

Et in u - num Do -

si - bi - li - um. Et in

Et in u - num Do -

si - me pre - sul Chri - sti

mi - num Ie - sum Chri - stum, Fi -

u - num Do - mi - num Ie - sum Chri - stum, Fi - li - um De -

mi - num Ie - sum Chri - stum,

Do - na - ti - a - ne an -

li - um De - i u - ni - ge - ni - tum.

i u - ni - ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na -

Fi - li - um De - i u - ni - ge - ni - tum.

ge - lo

...an - te o - mni - a se - cu - la. De - um de De -

- tum an - te o - mni - a se - cu - la. De - um

...an - te o - mni - a se - cu - la. De - um de

- rum cho -

35

- o, lu - men de lu - mi - ne, De - um ve - rum

de De - o, lu - men de lu - mi - ne, De - um ve - rum

De - o, ...de lu - mi - ne, De - um ve - rum

- ris as

de De - o ve - ro. Ge - ni - tum, non

de De - o ve - ro.

de De - o ve - ro. Ge -

scri - pte, et

40

fa - ctum, con - sub - stan - ti - a - lem Pa -

Ge - ni - tum, non fa - ctum, con - sub - stan -

ni - tum, non fa - ctum, con - sub - stan - ti - a - lem Pa -

e - le - cto - rum De -

45

tri: per quem o - mni - a...

- ti - a - lem Pa - tri: per quem o - mni - a fa -

tri: per quem o - mni - a...

i gau

50

Qui pro - pter nos ho - mi - nes, et pro - pter no -

- cta sunt. Qui pro - pter nos ho - mi - nes, et pro - pter

di - is

55

- stram sa - lu - tem, no -

no - stram sa - lu - tem, no - stram sa -

... et pro - pter no - stram

- stram sa - lu -

- lu - tem, sa - lu -

sa - lu - tem de - scen -

ad - di -

60

- tem de - scen - dit de ce - lis.

- tem de - scen - dit de ce - lis.

- dit de ce - lis.

cte.

1 Et in-car-na-tus est de Spi-ri - tu, de Spi - ri -

2 Et in-car-na-tus est de Spi-ri - tu San - cto,

-tu San - cto ex Ma-ri - a Vir - gi - ne:

Spi-ri - tu San - cto ex Ma-ri - a Vir -

Et ho-mo fa - ctus est, fa - ctus est.

- gi - ne: Et ho-mo fa - ctus est, fa - ctus

Cru - ci - fi - xus e - ti-am pro no -

est. Cru - ci - fi - xus e - ti - am pro

- bis: sub Pon - ti - o

no - bis: sub Pon - ti - o Pi -

Pi-la - to pas - sus, et se - pul - tus est.

- la - to pas - sus, et se - pul - tus est.

95

1 Et re - sur - re - xit ter -

2 Et re - sur - re - xit ter - ti - a

3 O cla - vis Da -

4 De - fen - de nos,

100

- ti - a di - e,

di - e, ter - ti - a di - e, se - cun -

8-vid, et scep - trum do - mus Is - ra - el: qui a -

de - fen - de nos, de - fen - de nos

105 110

se - cun - dum Scri - ptu - ras. Et a - scen -

- dum Scri - ptu - ras. Et a -

8- pe - ris, et ne - mo clau -

con - ti - nu - a in - ter - ces - si - o - ne,

115

- dit in ce -

8-scen - dit, a - scen - dit in ce -

8- dit; clau - dis, et ne - mo a -

con - ti - nu - a in - ter - ces - si - o -

120 125

lum: se - det ad de - xte-

lum: se - det ad de - xte-ram

8 - pe - rit: ve - ni,

- ne et ab ho - sti - li, et ab ho -

130

- ram Pa - tris. Et in Spi - ri - tum San -

Pa - tris. Et in

et e - duc vin - ctum de do - mo car -

- sti - li a - ni - ma - rum et

135

- ctum, Do - mi - num, et vi - vi - fi - can - tem:

Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num, et vi - vi - fi - can -

- ce - ris, se - den - tem in

cor - po - rum im - pu -

140 145

qui ex Pa - tre Fi - li - o -

- tem: qui ex Pa - tre Fi - li - o - que, Fi - li - o - que pro - ce -

te - ne - bris

- gna - ti - o - ne, im - pu - gna -

150

que pro - ce - dit.

dit.

et um - bra mor - tis.

ti - o - ne.

155

1 Et u - nam san - ctam ca - tho -

2 Et u - nam san - ctam ca - tho -

3

4

160

li - cam et a - po - sto - li - cam

li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle -

Ex - au -

Et a -

165

Ec - cle - si - am.

si - am. Con - fi -

di pre -

- po - sto - li - cam Ec - cle - si - am. Con - fi -

170

Con - fi - te - or u - num .

te - or u - num ba -

ces co - ram

- te - or, con - fi - te - or, con - fi - te - or u - num

175

ba - ptis - ma in re - mis - si - o -

ptis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca -

te fu - sas, et su - sci - pe

ba - ptis - ma in re - mis - si - o -

180

-nem pec - ca - to - rum. Et ex - spe -

- to - rum, pec - ca - to - rum. Et ex -

vo - ta ad te

-nem pec - ca - to - rum. Et

185

-cto re - sur - re - cti - o - nem mor - tu - o -

-spe - cto re - sur - re - cti - o - nem mor - tu - o -

su - spi - ran - ti - um,

ex - spe - cto re - sur - re - cti - o - nem mor - tu - o - rum,

190

rum. Et vi - tam ven - tu -

rum. Et vi - tam ven - tu - ri se -

su - spi - ran - ti - um,

mor - tu - o - rum. Et vi - tam

195

ri se - cu - li, se - cu - li. A -

cu - li, se - cu - li. A -

et su - sci - pe vo - ta ad te

ven - tu - ri, ven - tu - ri se - cu - li.

200

men.

men, a - men.

su - spi - ran - ti - um. A - men.

A - men, a - men.

Sanctus

San

San

5

ctus, San ctus, San

ctus, San ctus,

O be a

San ctus,

10

ctus, San

San ctus, San ctus, San

te pa ter

San ctus, San ctus. Do

15

ctus,

ctus, San

Do na ti a ne,

na ti a ne, pi

20

San ctus Do mi

ctus, San ctus Do

pi um Do mi num Ie sum

um Do mi num Ie sum. Do mi nus, Do-mi-nus,

25

- nus De - us, Do - mi-nus De-us, De - us, Do - mi - nus
 mi - nus De -
 pro im - pi - e - ta - ti -
 Do-mi - nus, Do - mi-nus, Do - mi - nus De -

30

De - us Sa -
 us Sa - ba - oth,
 - bus no - stris, no - stris de -
 us Sa - ba - oth, Sa - ba-oth,

35

ba - oth.
 Sa - ba - oth, Sa - ba-oth, Sa - ba - oth.
 - po sce, de - po - sce.
 Sa - ba - oth.

40

Ple - ni sunt ce -
 Ple - ni sunt ce -
 Ple - ni sunt ce -

45

li et ter

50

ra glo ri - a

Et ter

55

tu a, glo - ri - a

ra glo ri -

tu

a tu

60

a, tu

a.

1 65 70 #

0 - san - na, o - san - na,

2 0 - san - na,

3 0 be - a - te

4 0 - san - na, o -

75

o - san - na, o - san - na,

o - san - na, o - san - na, o -

pa - ter Do -

- san - na, o - san -

80 85

o - san - na in

san - na in

- na - ti - a - ne, pi - um Do -

- na, o - san - na in ex - cel -

90

ex - cel - sis, in ex - cel -

ex - cel - sis, in ex - cel -

- mi - num Ie - sum pro im - pi - e - ta -

sis,

- sis, in ex-cel - sis. 95
 - sis, in ex-cel - sis.
 - ti - bus no - stris de po - sce.
 in ex-cel - sis, in ex-cel - sis.

1 100
 Be - ne - di - ctus, be - ne - di - 105
 2 8
 Be - ne - di - ctus, be - ne - di

ctus, be - ne - di 110
 ctus, be - ne - di ctus.
 ctus, be - ne - di - ctus, be - ne - di ctus.

1 115
 Qui ve - nit in no - mi - ne,
 2 8
 Qui ve

no 120
 mi - ne, no 125
 nit in no

mi - ne, no 130
 mi - ne, in

135

no - mi - ne, in no - mi - ne Do - - - mi - ni, Do -

mi - ne Do - - - mi - ni, Do - - - mi - ni, Do -

140

- mi - ni, Do - mi - ni, Do - - - mi - ni.

mi - ni, Do - - - mi - ni.

Osanna ut supra

Agnus Dei

1

A - - - - -

2

3

A - - - - -

4

5

- gnus De - - i, qui tol - - lis, tol - lis,

8

O be - - a - te pa -

8

- gnus De - i, qui tol - lis, qui tol - lis,

A - gnus De - - i, qui tol -

10

tol - lis pec - ca - ta mun - ter Do - na - qui tol - lis pec - ca - lis, qui tol - lis pec -

15

di, mun - di: mi - se - re - ti - a - ne, pi - um Do - mi - num ta mun - di: mi - se - re - ca - ta mun - di: mi - se - re -

20

re, mi - se - re - re no - bis, no - Ie - sum pro im - pi - e - ta - ti - bus no - re, mi - se - re - re no - re, mi - se - re - re

25

bis, no - bis. stris de - po - sce. bis, mi - se - re - re no - bis. no - bis.

60 65

-i, qui tol - lis, qui tol - lis, qui tol -

tol - lis,

-ter Do

-i, qui tol - lis, qui

70

lis, tol

qui tol - lis,

-na - ti - a - ne,

tol - lis, qui tol -

pi -

75

-lis, tol - lis, qui tol - lis, qui tol -

qui tol - lis, qui tol - lis,

-um Do - mi - num Ie -

lis, qui

80 85

-lis, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

qui tol - lis, tol - lis

sum

tol - lis, tol - lis pec - ca -

90

di, pec - ca - ta mun -

pec - ca - ta mun - di, pec - ca - ta, pec -

pro im - pi - e - ta -

ta mun - di,

100

di, mun di:

- ca - ta mun di: do -

ti - bus no - stris

mun di: do -

105

do - na no - bis pa - cem, pa - cem,

na no - bis pa - cem, do -

de - po sce. Do

- na no - bis pa - cem,

115

do na no - bis pa - cem.

na no - bis pa - cem.

- na no - bis pa - cem.

do - na no - bis pa - cem.